SIA “VNK serviss” realizē projektus - “ReNutriWater” un “NURSECOAST-II”

Ūdens resursi nav pašsaprotama parādība mūsu ikdienas gaitās. Jāatceras, ka kvalitatīvu un drošu ūdens resursu pieejamība pasaulē mazinās ik gadu, tādēļ jāatceras vienkāršas patiesības – bez ūdens nav dzīvības, bez kanalizācijas nav civilizācijas. 2023. gadā SIA “VNK serviss” ir iesaistījies 2 Baltijas jūras reģiona INTERREG projektos. Projektā **“ReNutriWater”** tiks attīstīta ilgtspējīga un racionāla ūdens resursu izmantošana, un projektā **“NURSECOAST-II”** tiks pilnveidota notekūdeņu attīrīšanas sistēmas piekrastes tūrisma teritorijās.

Pirmais projekts “ReNutriWater” paredz pētīt atkārtotu ūdens izmantošanu drošā un ekonomiski pamatotā veidā. Ventspils novads, tāpat kā citi reģioni Latvijā, Eiropā un pasaulē, 2023. gadā saskārās ar palielinātu dzeramā ūdens izmantošanu sausuma periodos, kad iedzīvotāji un uzņēmumi to pastiprināti izmantoja zālāju un dārzu laistīšanā. Atsevišķās apdzīvotās vietās tas uzņēmumam radīja problemātiskas situācijas, cenšoties nodrošināt pietiekamu ūdens apjomu un spiedienu patērētājiem. Izmantojot atbilstoši sagatavotu un drošu dzeramo ūdeni laistīšanai, cilvēki patērē svarīgu ūdens resursu apjomu, kura sagatavošanā ieguldīti ievērojami resursi un kas ir attīrīts vairākos sarežģītos tehnoloģisko procesu posmos ūdens nozares speciālistu uzraudzībā.

Šis projekts ļauj skatīties nākotnē, lai vajadzīgie ūdens resursi būtu pieejami visu ar ūdens apriti saistīto vajadzību nodrošināšanai. SIA “VNK serviss” komandai paredzētās aktivitātes tiek īstenotas Ventspils novada Ugālē – izmantojot pētnieku izstrādātos risinājumus, nelielā siltumnīcā paredzēts

audzēt kultūraugus, kurus laistīs ar attīrītiem notekūdeņiem kā augsnes bagātināšanas līdzekli, uzsvaru liekot uz atbilstošu un drošu tehnoloģiju izvēli, kas nekaitē audzējamām kultūrām, cilvēku veselībai un drošībai. Galvenais mērķis ir ilgtspējīga un racionāla ūdens resursu izmantošana.

Otrais projekts "NURSECOAST-II", kas tiek īstenots ar mērķi pilnveidot un attīstīt notekūdeņu attīrīšanas sistēmas piekrastes tūrisma teritorijās. Tas saistīts ar mainīgu notekūdeņu apjoma un piesārņojuma novadīšanu uz mazām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, SIA "VNK serviss" gadījumā – Jūrkalnē. Šī projekta ietvaros ejam Baltijas jūras ūdens un ekosistēmas kvalitātes uzlabošanas virzienā, veicinot mazo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu efektivitāti. Projektā piedalās 14 partneri no piecām dažādām valstīm (Polijas, Somijas, Lietuvas, Latvijas un Dānijas), kā arī 22 asociētie partneri no astoņām valstīm (no partnervalstīm, kā arī Igaunijas, Beļģijas un Zviedrijas).

Foto: Projekta partneri projekta NURSECOAST-II atklāšanas sanāksmē Somijā, 24. maijā.

Šogad projektu ietvaros galvenie uzsvari veltīti informācijas apmaiņai ar projektā iesaistītiem partneriem, vienotu metodiku atkārtotai ūdens izmantošanai izstrādei un sagatavošanās darbiem, kurus ir plānots uzsākt 2024. gada pavasarī. Ir veikta augsnes, kuru plānots izmantot kultūraugu audzēšanai un laistīšanai ar attīrītiem notekūdeņiem, testēšana un tās atbilstība izstrādātai metodikai. Ir apzināti tehnoloģiju piegādātāji, tiek organizētas konsultācijas par tehnoloģiju ilgtspēju un to ietekmi uz ikdienas izmaksām un galvenokārt – vides tīrību.

SIA "VNK serviss" projektos 2023. gadā ir ieguvis labus kontaktus gan starptautiskā akadēmiskajā sektorā, gan komercsektorā, kas vērtējams kā labs ieguvums, jo ir iespējas komunicēt un dalīties pieredzē par ūdens nozares problemātiku, veidojot vienotu izpratni un pieeju vides problēmu risināšanā. Zināšanas nāk līdz ar pieredzi. 2024. gada praktiskie

pētījumi rādīs, kādas ir nākotnes perspektīvas vēl racionālākas ūdens resursu aprites un kvalitātes nodrošināšanā. Viennozīmīgi šeit ir arī darbs ar SIA "VNK serviss" klientiem, kuri ikdienā saņem centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus. Tas saistīts ar to paradumu maiņu, par pašu piesārņojošu darbību samazināšanu, kas tiešā mērā ietekmē uzņēmuma darbību un sniegto pakalpojumu kvalitāti.

SIA "VNK serviss" komanda mērķtiecīgi sadarbojas ar partneriem, tiecoties šādā veidā sekmēt pilnvērtīgu un savlaicīgu informācijas apmaiņu un iegūtu patiesi vērtīgu atbalstu un precīzas zināšanas. Projektā iesaistītie liek dalību projektos tādā pašā prioritātē kā pamatpienākumus ikdienas darbības nodrošināšanā. Viens no galvenajiem veiksmīgas sadarbības stūrakmeņiem ir jautājumu uzdošana, lai pilnvērtīgi nonāktu pie nepieciešamās atbildes un kopīgi sasniegtu projekta mērķus.

SIA "VNK serviss" dalība šāda veida projektos ir pilnīgi jauna pieredze, tādēļ ļoti rūpīgi jāseko arī šādu projektu administrēšanā. Dalība partneru sanāksmēs gan attālināti, gan klātienē paredz tām nopietni gatavoties, veltīt laiku arī ārpus noteiktā darba laika. Jāpēta zinātniskā literatūra, jāvērtē vietējie apstākļi izveidoto metodiku praktiskā pielietošanā. Jāveido intensīvāka pieejamo datu uzkrāšana, tehnoloģisko datu pieejamība projektos. Šobrīd tiek apgūtas iemaņas un tiek iesaistīti arī eksperti no akadēmiskās pētījumu vides. Tas viennozīmīgi ļauj virzīties vēl drošāku un efektīvāku ikdienas pakalpojumu nodrošināšanā klientiem.

Projekti **"ReNutriWater"** un **"NURSECOAST-II"** sniedz iespēju izzināt un pielietot inovatīvas tehnoloģijas, kas ir nozīmīgs solis pretī ilgtspējīgākai ūdens resursu izmantošanai, sniedzot vērtīgas zināšanas ne tikai projektu partneriem, bet arī radot pievienoto vērtību plašākam sabiedrības lokam un citiem ūdens attīrīšanas uzņēmumiem Latvijā un Eiropā.

Informācijas autori: ražošanas tehnoloģiju vadītājs Jānis Zviedris un valdes locekle Diāna Skudra.